

ที่ ๒๕๐๕๔.๑/๑๗๗๐

กระทรวงวัฒนธรรม
 ๖๖๖ ถนนบำรุงราษฎร์ แขวงบางพลัด
 กรุงเทพมหานคร ๑๐๗๐๐

๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง รายงานการดำเนินงานตามข้อสั่งการนายกรัฐมนตรีเรื่อง มาตรการในการดูแลช่วยเหลือ ส่งเสริมและสนับสนุนศิลปินแห่งชาติ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี
 ๒. สรุปผลการดำเนินงานในการดูแลช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนศิลปินแห่งชาติ ศิลปินพื้นบ้าน
 ๓. กฎกระทรวงกำหนดสาขา คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือก และประโยชน์ตอบแทน ของศิลปินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๓
 ๔. กฎกระทรวงกำหนดสาขา คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือก และประโยชน์ตอบแทน ของศิลปินแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓
 ๕. ประกาศกรมส่งเสริมวัฒนธรรม เรื่อง เงินตอบแทนรายเดือนศิลปินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๓

กระทรวงวัฒนธรรมขอเสนอรายงานการดำเนินงานตามข้อสั่งการนายกรัฐมนตรีเรื่อง มาตรการในการดูแลช่วยเหลือ ส่งเสริมและสนับสนุนศิลปินแห่งชาติ ในคราวการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ โดยเรื่องที่เสนอตั้งกล่าวว่า เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๖๓ มาตรา ๕ (๑) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ชนชัยศักดิ์ ปฏิมาประกร) เห็นชอบให้นำเสนอเรื่องตั้งกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้ว

กระทรวงวัฒนธรรมขอเรียนเสนอ ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ข้อสั่งการนายกรัฐมนตรี ในคราวประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี วันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ให้รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ร่วมกับกระทรวงวัฒนธรรมพิจารณาจัดทำกฎหมายเพื่อกำหนด มาตรการในการดูแลช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนศิลปินแห่งชาติ ซึ่งเป็นปูชนียบุคคล ผู้ซึ่งสร้างสรรค์ผลงานอัน ทรงคุณค่าของแผ่นดินไทย

๑.๒ ข้อสั่งการนายกรัฐมนตรี ในคราวประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ มอบหมายรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ร่วมกับกระทรวงวัฒนธรรมพิจารณาจัดทำกฎหมาย เพื่อกำหนดมาตรการในการดูแลช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนศิลปินแห่งชาติ ซึ่งเป็นปูชนียบุคคล ผู้ซึ่งสร้างสรรค์ผลงานอัน ทรงคุณค่าของแผ่นดินไทย นั้น ให้กระทรวงวัฒนธรรมเร่งรัดดำเนินการตามข้อสั่งการ ตั้งกล่าวโดยด่วน

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

กระทรวงวัฒนธรรมขอรายงานการดำเนินงานตามข้อสั่งการนายกรัฐมนตรี เสนอต่อคณะรัฐมนตรี

เพื่อทราบ

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

กระทรวงวัฒนธรรมขอให้พิจารณาดำเนินการเรื่องดังกล่าวทราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ ในโอกาสแรก

๔. สาระสำคัญ/ข้อเท็จจริง

กระทรวงวัฒนธรรมขอเสนอสรุปผลการดำเนินงานในการดูแลช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนศิลปินแห่งชาติ ศิลปินพื้นบ้าน ดังนี้

๑. การจัดทำกฎหมายเพื่อกำหนดมาตรการในการดูแลช่วยเหลือ ส่งเสริมและสนับสนุนศิลปินแห่งชาติ

๑.๑ กระทรวงวัฒนธรรมโดยกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ได้ดำเนินการแก้ไขกฎหมาย กำหนดสาขา คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือก และประโยชน์ตอบแทนของศิลปินแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ ประกาศราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๙ ซึ่งมีสาระสำคัญในเรื่องของการดูแลให้สิทธิประโยชน์ของศิลปินแห่งชาติ ดังนี้

(๑) กำหนดให้เพิ่มง恩เงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลส่วนเกินจากสิทธิการเบิกค่ารักษาพยาบาลเฉพาะตัว ตามพระราชบัญญัติเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล จำนวน ๔๐,๐๐๐ บาท เป็น ๑๐๐,๐๐๐ บาท ต่อปีงบประมาณ

(๒) กำหนดให้ศิลปินแห่งชาติมีสิทธิได้รับค่ารักษาพยาบาลเฉพาะตัว ตั้งแต่วันที่ ๓๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นต้นไป และกำหนดให้ศิลปินแห่งชาติที่ยังไม่ได้เบิกค่ารักษาพยาบาลเฉพาะตัว ให้ขอเบิกต่อกรมส่งเสริมวัฒนธรรมภายใน ๑๒๐ วัน นับแต่วันที่กฎกระทรวงมีผลบังคับใช้

๑.๒ กระทรวงวัฒนธรรม โดยกรมส่งเสริมวัฒนธรรมได้ออกประกาศกรมส่งเสริมวัฒนธรรม เรื่อง เงินตอบแทนรายเดือนศิลปินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ให้ปรับเพิ่มเงินค่าตอบแทนรายเดือนแก่ศิลปินแห่งชาติจากเดือนละ ๒๐,๐๐๐ บาท เป็นเงินเดือนละ ๒๕,๐๐๐ บาท เพื่อดูแลสวัสดิการด้านค่าครองชีพของศิลปินแห่งชาติซึ่งเป็นปัจจัยบุคคลผู้ซึ่งสร้างสรรค์ผลงานอันทรงคุณค่าของแผ่นดินไทย ให้สามารถดำรงอยู่ได้ในสภาพการณ์ปัจจุบัน

๑.๓ กรณีศิลปินแห่งชาติประสบสาธารณภัย เจ็บป่วยหรือเสียชีวิต ตามกฎหมาย กำหนดสาขา คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกและประโยชน์ตอบแทนของศิลปินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ข้อ ๓ ดังนี้

(๑) เงินช่วยเหลือประสบสาธารณภัยเท่าที่เสียหายจริง รายละไม่เกินห้าหมื่นบาทต่อครั้ง

(๒) เงินช่วยเหลือเมื่อเสียชีวิตเพื่อร่วมบำเพ็ญกุศลศพ รายละสองหมื่นบาทถ้วน

(๓) ค่าเครื่องเคารพตามประเพณีที่เหมาะสมเท่าที่จ่ายจริง รายละไม่เกินสามพันบาท

๑.๔ กำหนดมาตรการลดหย่อนภาษีจำนวน ๒ เท่า สำหรับผู้บริจาคเงินหรือทรัพย์สินให้แก่ กองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม ขณะนี้ได้มีพระราชบัญญัติออกตามความในประมวลรัชฎากรว่าด้วยการยกเว้น รัชฎากร (ฉบับที่ ๖๑๕) พ.ศ. ๒๕๕๗ กำหนดให้ยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับการบริจาคให้กองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม โดยกรมส่งเสริมวัฒนธรรมได้จัดทำแผนให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการบริจาคเงิน เข้ากองทุน เพื่อสนับสนุนศิลปินดำเนินงานด้านวัฒนธรรม

๒. การส่งเสริม และสนับสนุนศิลปินแห่งชาติ ศิลปินพื้นบ้าน

กระทรวงวัฒนธรรม โดยกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ได้ดำเนินการส่งเสริม และสนับสนุนศิลปิน แห่งชาติ ศิลปินพื้นบ้าน ซึ่งมีการดำเนินงานที่สำคัญได้แก่

๒.๑ จัดทำโครงการมหกรรมการแสดงพื้นบ้าน ๔ ภาค เพื่อน้อมสำเนียงในพระมหากรุณาธิคุณ แด่องค์อัครศิลปิน” เพื่อถ่ายความอาลัย แด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และสร้างรายได้ให้แก่ ส่วนห้องถิน และเป็นการส่งเสริมสนับสนุนศิลปินพื้นบ้านแข่งขัน ฯ ให้มีพื้นที่ในการนำเสนอคุณค่าของงาน ศิลปวัฒนธรรมไทย ประกอบด้วย

(๑) มหกรรมการแสดงภาคใต้ วันที่ ๔ พฤษภาคม ณ จังหวัดสงขลา

(๒) มหกรรมการแสดงภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๕๘

ณ จังหวัดขอนแก่น วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ณ จังหวัดบุรีรัมย์ และวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ณ จังหวัดนครพนม

(๓) มหกรรมการแสดงภาคกลาง วันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ณ ศูนย์วัฒนธรรม

แห่งประเทศไทย กรุงเทพมหานคร และวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ณ จังหวัดนครสวรรค์

(๔) มหกรรมการแสดงภาคเหนือ วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ณ จังหวัดเชียงใหม่

๒.๒ สนับสนุนงบประมาณให้สมาคมเครือข่ายศิลปินพื้นบ้าน จำนวน ๗ แห่ง ๆ ละ ๕๐๐,๐๐๐ บาท (ห้าแสนบาทถ้วน) เพื่อจัดกิจกรรมการอบรม การถ่ายทอดการแสดงพื้นบ้าน โดยมีศิลปิน พื้นบ้านแข่งขัน ฯ เป็นผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้สู่เยาวชนในภูมิภาคต่าง ๆ ได้แก่ สมาคมศิลปินขับขอล้านนา โดยมี นางสาว บัวชุม อินถ้า เป็นนายกสมาคม สมาคมลีเกประเทศไทย โดยมี นายวันชัย เอนกกลาง เป็นนายกสมาคม สถาพร์สมาคมโนราแห่งประเทศไทย โดยมี นายสมปอง ภักดีกิจ เป็นนายกสถาพร์ สมาคมหมอลำอีสาน โดยมี นางฉวีวรรณ พันธุ์ เป็นนายกสมาคม นายศรศุทธา กลั่นมาลี นายกสมาคมศิลปินตลอก (ประเทศไทย) สมาคม นักเพลงลูกทุ่งแห่งประเทศไทย และนางเกลียว เสรีจิรา เป็นผู้นำกลุ่มศิลปินเพลงพื้นบ้าน ตลอดจนจัดกิจกรรม ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมที่ดำเนินการโดยหน่วยงานในกระทรวงวัฒนธรรม โดยเชิญ ศิลปินแห่งชาติ ศิลปินพื้นบ้านแข่งขัน ฯ เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้สู่เยาวชน ในส่วนกลางและภูมิภาคต่าง ๆ

๒.๓ สนับสนุนงบประมาณให้สำนักงานวัฒนธรรมนักดนตรีนักแสดงพื้นบ้านแสดงในงานต่าง ๆ อาทิ เทศกาลปีใหม่ เทศกาลสงกรานต์ เทศกาลลอยกระทง เป็นต้น เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนให้ความสนใจ การแสดงพื้นบ้านมากขึ้น และสร้างรายได้ให้แก่ศิลปินพื้นบ้านอย่างต่อเนื่อง

๒.๔ จัดทำนำเสนอศิลปะการแสดงพื้นบ้าน (ขับขอ, หมอลำ, โนรา, สิก, อุปรากรจีน จีว) ทั่วประเทศ เพื่อแสดงข้อมูลรายละเอียดของคณะนักแสดงนั้น ๆ อย่างครบถ้วน อาทิ ที่อยู่ รายนามคณะนักแสดง อัตราค่าจ้าง รางวัลที่เคยได้รับ เพื่อเผยแพร่ไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ตลอดจนจัดทำเว็บไซต์ให้ผู้ที่สนใจสามารถสืบค้น ได้ทางอินเตอร์เน็ต

๒.๕ กระทรวงวัฒนธรรม โดยกรมส่งเสริมวัฒนธรรมได้ดำเนินการอุดหนุนศิลปินเพื่อสร้างสรรค์และเผยแพร่ผลงานซึ่งเป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม ว่าด้วยเงื่อนไขและรายละเอียดของโครงการหรือกิจกรรมที่ขอรับการอุดหนุนจากกองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม พ.ศ. ๒๕๕๕ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๕๙ จำนวน ๓๒ โครงการ

๒.๖ การจัดตั้งสมาคมต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือศิลปิน ขณะนี้ได้ดำเนินการจัดตั้งสมาคมศิลปินขับซอล้านนา โดยมีนางสาวบัวชุม อินดา เป็นนายกสมาคม สมาคมติเกประเทศไทย โดยมีนายวันชัย เอกนกกลาง เป็นนายกสมาคม หนองน้ำแร่แห่งประเทศไทย โดยมีนายสมปอง ภักดีกิจเป็นนายกสมาคมหนองน้ำ สมาคมหมอลำ โดยมีนางวีวรรณ พันธุ เป็นนายกสมาคม

๒.๗ ขอความร่วมมือจากผู้ว่าราชการจังหวัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด และสภาวัฒนธรรมจังหวัด เชิญศิลปินพื้นบ้านไปแสดงในงานต่าง ๆ ที่จัดโดยจังหวัดทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนเป็นลำดับแรก เพื่อเป็นการอนุรักษ์เผยแพร่การแสดงพื้นบ้าน รวมทั้งเป็นการสร้างรายได้ให้แก่ศิลปินท้องถิ่นตามนโยบายของรัฐบาล

๒.๘ ขอความร่วมมือสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา เรื่อง การกำหนดหลักสูตรการเรียนรู้การสอนงานศิลปินสาขาอื่น ๆ ในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา และประชุมสัมมนาแนวทางการสร้างความร่วมมือเพื่อดำเนินงานด้านศึกษา ศิลปะ และวัฒนธรรมระหว่างกระทรวงวัฒนธรรมกับมหาวิทยาลัย

๒.๙ ขอความอนุเคราะห์กระทรวงการต่างประเทศ เพื่ออำนวยความสะดวกในการออกหนังสือเดินทาง ฉบับสีน้ำเงินให้แก่ศิลปิน กรณีเดินทางไปเผยแพร่ผลงานหรือไปแสดงในต่างประเทศร่วมกับคณะของทางราชการ

๓. แนวทาง/ แผนการดำเนินการต่อไป

๓.๑ ระยะสั้น

(๑) ในปี พ.ศ.๒๕๖๐ กรมส่งเสริมวัฒนธรรม จะจัดตั้งสมาคมศิลปินพื้นบ้าน จากเดิม ๔ สมาคม เป็น ๗ สมาคม โดยสมาคมที่จะดำเนินการ ได้แก่ สมาคมเพลงพื้นบ้าน สมาคมกลองล้านนา และสมาคมหนังตะลุง

(๒) จัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมในการอุดหนุนศิลปินแห่งชาติและศิลปินพื้นบ้าน เพื่อสร้างสรรค์และเผยแพร่ผลงานจากเงินดอกกองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม

(๓) ส่งเสริมและถ่ายทอดการแสดงพื้นบ้าน ดนตรีพื้นบ้าน เพื่อให้ศิลปินได้ถ่ายทอด องค์ความรู้ให้กับเด็ก เยาวชนและประชาชนทั่วไป ทั้งในกรุงเทพมหานครและส่วนภูมิภาค ไม่น้อยกว่า ๑๕ ประเภท

๓.๒ ระยะกลาง

(๑) จัดตั้งสมาคมศิลปินพื้นบ้าน จากเดิม ๔ สมาคม เป็น ๗ สมาคม โดยสมาคม ที่จะดำเนินการ ได้แก่ สมาคมเพลงพื้นบ้าน สมาคมหนังตะลุง และสมาคมกลองล้านนา

(๒) นำศิลปินแห่งชาติ ศิลปินพื้นบ้าน เผยแพร่ผลงานให้เป็นที่รู้จักในต่างประเทศ

(๓) ดำเนินการขอลดหย่อนภาษีสำหรับการจ้างศิลปินพื้นบ้านทำการแสดง

๓.๓ ระยะยาว

(๑) การหาพื้นที่ และตลาดในการจ้างงาน สำหรับศิลปิน

(๒) จัดตั้งองค์กรดูแลศิลปินโดยเฉพาะ

๕. ข้อเสนอของกระทรวงวัฒนธรรม

กระทรวงวัฒนธรรมจึงขอเสนอรายงานการดำเนินงานตามข้อสั่งการนายกรัฐมนตรีเรื่อง มาตรการในการดูแลช่วยเหลือ ส่งเสริมและสนับสนุนศิลปินแห่งชาติ มาเพื่อคณารัฐมนตรีทราบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณารัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

วิภาวดี

(นายวีระ โรจน์พจนรัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม

โทร. ๐ ๒๒๔๗ ๐๐๓๓ ต่อ ๑๙๐๑

โทรสาร ๐ ๒๖๔๕ ๓๐๕๕